

ELLENZÉK

Telefon-szám: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon-szám: 9.

Balmazgyar-utca 27-dik szám, hová a lap szállítani részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Éves díj 16 frt. vagy 32 korona. Negyed éves 4 frt. vagy 8 korona. Fél éves 8 frt. „ 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

Az Emke.

Arról a kinos incidensről, mely tegnapi délután zajlott le az Emke rendes választmányi ülésén, az „Ellenzék” szándékosan nem referált a közönségnek. Házi perpatvar a legintimebb családban is fordul elő — s arra gondoltunk, hogy jó lesz ezt a jelenetet is a házi perpatvarok stábjára közölni. Azonban a „Kolozsvár” tudósítást hozott az ügyről; ilyenformán annak kezdete, lefolyása, vége a közönség bírálata előtt áll. Most már tehát az agyonhallgatással nem használhatunk többé. Igyekezzünk ennél fogva a bírálattal használni.

Dióhéjba szorítva, az ügy így áll: Sándor József titkár úr darab idő óta az összes kultúregyletek részére valami delegationalis természetű központi szervezet felállításán és felállításán töri a fejét. Az Emke úgy közgyűlései mint választmányai mindig határozottan visszautasítottak minden rendű és rangú központosítási törekvést, bárholnan származott is az. Ekként a titkár újabb irányba és az Emke korábbi állásfoglalása között úr támadt.

Ezt az úrt a titkár még nagyobbra vágta közlebből a kultúregyletek millenáris gyűlésén, hol ő a delegationalis ideát, jóformán a hajánál fogva, megint előhúrozta. Ugye a titkár urnak ilyesmire nem volt felhatalmazása és megbízása senkitől; sőt ellenkezőleg az Emke korábbi határozatai és megállapodásai egyenes ellenében állanak a titkár urnak ezen ideájával.

Semmi sem természetesebb, mint-hogy gr. Bethlen Gábor elnök, az első alkalmat megragadta arra, hogy az egyet titkárát figyelmeztesse hatáskörének túlmérésére áthágására. Elnöki kötelességét mulasztotta volna a gróf, ha ezt meg nem teszi. Megtehetné volna már Budapestén a millenáris gyűlés alkalmával, felvilágosítván az ülést, hogy a titkárnak arra, a mit mond, nincs megbízása. De a gróf Bethlen Gábor keble, egy nyersnek tetsző modor mellett, a leggyöngédebb szívet rejti, és nyílt őszintesége a legpáratlanabb tapintatossággal van öszszekeverve. Ő tehát ott tartózkodott attól, hogy a titkárral megértesse tettének jogszerűtlenségét. Itthon azonban, a direktorium ülésén igenis megmondta a mondani valót.

Ennyi az előzmény.

Az elnök figyelmeztetését a tit-

kár zokon vette és anélkül, hogy ezt bejelentette volna, anélkül, hogy e kérdés a tárgysorozatba fel lett volna véve: egyszerre csak azzal lepte meg a választmányi gyűlést, hogy ott előadta a direktoriumban lefolyt jelenetet, panaszkodott az elnök eljárására fölött, s a választmányi ítéletét azzal a fenyegetéssel provokálta, hogy ő, ha nem kap elégtételt, le fogja magára nézve vonni a konzekvenciát.

Mit jelent e föllépés?

Egyszerűen azt, hogy a titkár önmagának bizalmat és az elnöknek bizalmatlanságot akart szavaztatni. Jellemző, hogy e bizalmi kérdést éppen abban az ügyben vetette föl, a melyekben neki egy árva szó igaza sem volt.

Nem is pártolta a titkár senki. Ellenkezőleg, gr. Bethlen olyan fényes elégtételt nyert, a melytől nyolcz éves fáradozásával méltán kiérdemelt. A bizalmatlanságot a titkár kapta volna meg, ha gr. Bethlen arra nem törekedett volna, hogy az ügy elsimítsák. De gr. Bethlen nem habozt az akart egyet életében, hanem egyetértést és munkásságot s így kereszttől vitte, hogy az incidens fölött napirendre térjenek.

Az Emke jól felfogott érdekében kérnünk kell Sándor József titkár urat, hogy csakugyan vonja le magára nézve ezen alkalomból a konzekvenciát. A konzekvencia alatt nem lemondást értünk, a mit ő talán értett! midőn föllépett, hanem értjük az önbírálat gyakorlatának szükséges mértékét.

Kérnünk kell, hogy jellemének szertelenségeit korlátok közé szorítsa. A „Pétat i'est moi” elve még XIV. Lajosnak sem állott egészen jól. Higye el a titkár úr, hogy nézetei, gondolatai, eszméi, másoknak is vannak, de ha a titkár ur annyira szerelmes a saját nézeteibe, gondolataiba, eszméibe, hogy makacssága és megrogzottsága miatt, más embernek a nézetei soha sem érvényesülhetnek: akkor az eredmény, vagy az egyetesi élet és munkakör teljes egyoldalúsága, vagy az emberek elidegenedése az egylettől. Mert az autonóm munkásságnak ingyenes természetű az, hogy az egyén hatáskörhöz jusson. Ingyen munkára nem azért járunk, hogy szolgáljunk, hanem azért, hogy mindnyáján legyünk valakik a köznek szolgálatában.

Az imént említett eredmény mind-

két irányban bekövetkezett már. Az Emke élete egyoldalú lett, az emberek közül pedig igen sokan elhúltak a tevékenységtől. Pillantson bele a titkár ur a jegyzőkönyvekbe abból az időből, mikor az Emke fejlődő állapotban volt. Nézz meg, hogy mily sok irányú tevékenységtől, kívánt gyökeret verni a a nemzeti talajban. Ezzel szemben tekintse meg a cselekvés mai meddőségét. Hiszen az Emke tevékenységének legnagyobb részét ma az irodai szolgálatok merítik ki. És nézz meg a titkár ur, hogy évek óta kik vettek részt a választmányi üléseken. Erdélynek színe-java volt ott. Főurak, főbírsziselek, nagybirtokos nemeselek, egyetemi és középiskolai tanárok töltötték meg a tanácsstermet. Ezek most is élnek; most sem szüntek meg hazafiak és magyarok lenni. Hol vannak? Miért nem járnak? Jó lesz e fölött a titkár urnak gondolkodni és magába szállani.

A titkár úr feladata: nem harcolás az egyet tagjai ellen, hanem alkotás a nemzeti eszme érdekében. A titkár ur igen nagy szolgálatokat tett az agitáció terén és sok pénzt gyűjtött össze. Nem egyedül tette; de megtette. A méltó jutalom nem is maradt el. A mit addig nem birt: az Emke utján nevet, állást és életmódot nyert. Megérdemelte mind a hármát. Dolgozott egész lelkével, fáradozott egész testével. A mi erkölcsi és fizikai erőt a gondviseléstől kapott, azt ő mind az egyetnek szentelte. Nem panaszképen hoztuk tehát ezt föl, mert őszintén örvendünk, hogy tulfeszített munkásságát siker koronázta nemcsak a közjó szempontjából, hanem saját egyénisége szempontjából is.

De mivel ez így van, ebből önkényt következik, hogy neki még mindig nagy kötelessége van az egyet irányában. Évek óta észlelhető az egyet életében egy vörös fonál. Egyszer azt látjuk, hogy a titkárból föltitkár lett. Miért? Hiszen nincsen altitkár. Mások látjuk, hogy a föltitkárból tiszteletbeli alelnök lett. Miért?

Egyetünk ranglétráján a legmagasabb fokozat a „tiszteletbeli” állás. Ha egy tagot mindennek fölött honoralni akarunk, a tiszteletbeli címet adjuk neki. Így kapta ezt meg Felméry tanár, aki irodalmi munkásságával halhatatlan nevet szerzett magának a magyar tudományos életben, s aki az Emkének igen fontos szolgálatokat tett akkor, midőn a központosítási törek-

vések először fölmerültek. A tiszteletbeli elnökséget megkapták Kossuth Lajos, gr. Kun Kacsárd, Röck Pál. Ilyen előzmények után méltán kérhetjük bárki, hogy miért lett a titkárból tiszteletbeli alelnök, holott gr. Bethlen Gábor nem lett tiszteletbeli elnök? És az ügyvitel érdekében méltán kérhetjük, hogy már most milyen viszony van a rendes alelnökök és a titkár között? Mert a titkár alantobb közege, mint az alelnök; de a tiszteletbeli alelnök fölötté áll az alelnökök. Micsoda anomalia ez?

Azután látjuk azt, hogy a titkár a Sándor József személyére nézve megörökösítették. Az alapszabályokban ez éppen úgy nem volt meg, mint a föltitkár és a tiszteletbeli alelnöki cím.

Később azt látjuk, hogy a titkár fizetése 2400 frtra emelkedik. Ez is csak a Sándor József személyére. Azt is látjuk, hogy minden nyugdíj törvényről alaposan eltérve, tekintet nélkül a szolgálat idejére, a titkár egész penziót fog kapni, ha akár munkaképessége válik, akár önhibáján kívül válik meg állásától. Ez a határozat is csak a Sándor József személyére szól.

Az Emkét tehát nem lehet halálansággal vádolni, mert hi szolgájáról jobban gondoskodott, mint az állam a maga szolgáiról és jobban, mint a társadalom a maga költőiről, íróiról, tudósairól, publicistáiról gondoskodni szokott.

De midőn a Sándor József érdemeinek e fokozatos elismerését, és érdemeinek e fokozatos támogatását látjuk: ugyanakkor szeretnők látni a Sándor József által indított és kezrelt alkotáshoz sorozatát is. Ugye a beszterezeti óvót az odaváló fiók csinálta, a gyógyi iskolát gr. Kun Kacsárd, a balázsfalvit Szabó Sámuel, a kisbesztit Haller Károly, az öfödkereszturit Kormos Béla és így tovább. Pénzünknek nem az intézetekben kellene kamatozni, hanem az alkotásokban. Az -oláh mozgalmaknak miként való megfékezésére fölött nemcsak a törvényhatóságoknak kellene elmélkedni, hanem első sorban az Emkének. Az ingyenes munkaerőt nem lohasztani kell, hanem fokozni. Az embereket meg kell nyerni és nem elidegeníteni a nemzet szolgálatától.

Ismételten kérjük a titkár urat, szálljon magába, és a választmányban fölmerült incidensből merítsen tanúságokat. Haller Károlyt ki lehetett bu-

tatni, Concha Győzöt el lehetett idegeníteni, Horváth Gyulát, Bartha Miklóst és még igen sok embert el lehetett kedvetleníteni; de jól jegyezze meg a titkár ur: Bethlen Gábor grófot nem engedjük! Mert gróf Bethlen Gábornak a neve, az állása, az összeköttetései és személyének prestige-e nélkül a titkár ur minden erőfeszítése sem tudott volna egyebet létrehozni, mint egy lokális egyetecskét két-három ezer forint tökével. Mert igen lényeges különbség az, hogy gróf Bethlen nevet hozott az Emkébe, a titkár pedig nevet kapott az Emke aljára!

Miként e megjegyzésekből látható, az egyet már is túlsokot foglalkozott a titkár ur rang- és érdek-kérdéseivel. Legyen hát ennyi elég a személyes ügyből. Hagyjon a titkár ur békét gr. Bethlen Gábornak és ha úgy hiszi, hogy személyes sérelmei vannak: gondolja meg, hogy nekünk inkább fáj a hazának sérelme, s azért emeltük őt állásába, hogy a haza sérelmeivel foglalkozhassék.

Bartha Miklós.

Politikai hir.

Az egyházpolitikai vita szónokaiul eddig a következők jegyeztették föl magukat: Apponyi Albert gr. Bánó József, Sághy Gyula, Hock János, Bartók Lajos, Szent-Iványi Árpád, Péchy Tamás, Pongrácz Károly gróf, Ugron Zoltán és Ugron Gábor valamennyi a javaslat ellen. A nemzeti párt a vita intézésével a maga részéről Melczér Géza képviselőt bízta meg.

A függetlenségi és 48-as párt állásfoglalása.

A függetlenségi és 48-as párt az egyet organuma a párt álláspontjáról az egyet politikai javaslatokkal szemben a többiek közt a következőket írja:

Jó tanácsokkal szolgálnak bőségesen a függetlenségi és 48-as pártnak. Hogy a párt, mely erkölcsi magaslapon áll, ha megszavazza a javaslatokat, — értsd, ha megmenti a kormányt.

A függetlenségi és 48-as párt köszöni ezt a jó tanácsot, de már csak a maga lábán fog megállni és a saját meggyőződését fogja követni.

A függetlenségi és 48-as párt már is kijelentette, hogy nem az egyházpolitikai program képezi létének alapját, hogy nem

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1894. Február 14.

Báró Wesselényi Miklós.*

Pestmegye közgyűlése 1891. június 7.

A lengyelek fölkeltek és küzdöttek csatáikat az orosz hatalom ellen. Pesten mi joghallgatók összegyűlekeztünk, s lelkünkben kívántuk a lengyel nemzet győzelmét. Öröme gyultunk a lengyeleknek egy-egy fényes győzelménél, szenvedtünk csatavesztéseikkel. Hallottuk, hogy június 7-dikén Pestmegye közgyűlése lesz, s ott a lengyelnek ügye is elő kerül, társaimmal ellettük a megyei terem karzatának nagy részét. A fölkelte lengyel nemzet ügye tárgyalatott.

Magasztos, lélekemelő nyilatkozatokat hallottunk, a hatalom által leigázott nemzetek szabadságának érdekében, a szarnokság ostromlásában, a népek felkelésének jogosságában.

Mintha mindenki érezte volna, hogy Lengyelország visszaállítását egyuttal saját hazánkban biztosítja; vetélkedve keltek fel Pestmegye jelesei az oroszok elnyomása ellen.

Mind e jeles férfiak közt azonban kimagaslott egy manó-dörgés-szerű szónok, minőt még soha sem hallottam; minden szava megremegtette a szabadsáért verő szíveket, minden kifejezése lelkesedésre ragadta a teremben voltakat.

*) Mutatvány a Wesselényi szobor alap javára adott emléklapból.

Kérdem társaimat, ki e szónok? s megtudtam, hogy báró Wesselényi Miklós.

Lelkem csüggött minden szaván, mit ő a szabadságért küzdő lengyel nemzet érdekében mondott.

Soha sem felejtettem el, mélyen emlékembe véssődött, szobnól-szobn kifejezései közül azon rész, melyben azt bizonyította, hogy

„a nemzetek feletti zsarnok uralkodás, árt ugyan az elnyomottaknak, mert őket szenvedésbe, nyomorba tizi; de árt az elnyomóknak is, mert ez mindig bosszút szül s elnök fegyvert köszörül.”

A megye felirt a királyhoz, pártolván a lengyel nemzet ügyét, s felhívta pártolásra az ország összes hatóságait.

Megvárásolva hagytam oda a termet. Mintha éreztem volna fiatalon — tizenhetedik évemben, hogy e nap forduló pontot képez életemben. Mintha megnyílt volna előttem azon tér, a melynek erőmet szentelnem kell, a szabadságra való törekvésnek.

Néhány nap múlva fölkerestem Wesselényi Miklós bárót az álló uton, Károlyi gróf házában levő lakásán, kértem, bocsásson meg a miért ily igénytelen tanuló alkalmatlankodik, de a pestmegyei gyűlésen hallván őt beszélni, nem voltam képes leközdeni a vágyat, hogy személyesen üdvözljem.

Jó indulattal fogadtott, s felhívásra folytán sokszor felkerestem. Ő hihetden észrevén, hogy a nemzetek szabadságáért szertetet erősen ki van bennem fejlődve megismerttetett az ekkor kifejtett áramlattal.

Egyiknek élén állt Szécsényi István gr.,

törekedvén arra, hogy a nemzet küzdje ki előbb anyagi jólétét, azután vija ki alkotmányos szabadságát.

A másik áramlat, melynek ő — Wesselényi — hívévé vallotta magát az volt, hogy virujuk ki államunk önállóságát, biztosítsuk alkotmányos szabadságát, mint ezt a haladást képviselő nemzetek tették; s ez biztosítandja az anyagi jólétet is.

Az ébredő nemzet e két zászló körül csoportosult. Nem haboztam soha Szécsényi irányára ellen Wesselényi irányát követni.

Buda pesten, 1894. január hó 20.

Madarász József

1848 — 48-ben is országgyűlési képviselő.

A nagy Wesselényi udvartartásáról.

Gyermekkorom emlékei közül, különösen azon sok érdekes történetből, melyet edes anyámtól hallottam, a zsidói régi udvartartásról, mondok el egyet, a mi a nálam hitelesebb, mert edes apám ügyvédje s bizalmas embere volt a nagy Wesselényi Miklósnak.

Mikor a szeme világát teljesen elvesztett főúr, házassága után, visszajött lakni Zsidóra: kellemes, vig ifjú felesége iránt tanusított bámulatos figyelme mindenre kiterjedt.

Zsidór, a lankás domb oldalára épített terjedelmes, fényes berendezésű kastély, bizony kissé távol esett a nagy világtól.

Wesselényi Miklós azért mégis tudott

gondoskodni arról, hogy ifjú neje meg ne unja magát. Rendeletet adott ki, hogy a palotában minden este társas összejövetel legyen. Hivatalos volt ezekre az estélyekre az uradalom összes intelligens személyzete. Ott volt az ügyvéd egész családja, ifjú lánya és serdülő fia is. Nagy és vig társaság lepte el a katóly termet. Állandóan szerződöttest cigány banda húzta a rohanó keringőhöz és a dobogó csárdához szükséges zenét.

A báróné pompás lengő öltözetekben, varázs arccal, boldog mosollyal, kifogyhatatlan hévvel lejtette kedvencz tánczeit! Mindenkihez volt nyájás szava, senkihez sem volt gőgös soka.

A frissítő ételeket és italokat bőven szolgálták fel a bámulatosan ügyes inasok, kik mind, mind Zsidórul kerültek az udvarhoz. A bárónak szigorú elve volt: mindent a világon, a mire a háztartásban szükség volt, az uradalomból teremteni ki. Zsidón született ügyes parasztyerekekből nevelődtek fel a legjobb és legmegbízhatóbb komornyikok, inasok, szakácsok és szobaleányok. Wesselényi Miklós roppant szigorral rendelte el azt is, hogy az egész uradalomban, valamint az ő saját udvartartásában, mindent a honi termékekből kell előállítani. Nem volt szabad készpénzt semmiért kiadni, a mit az uradalomban meglehetett teremteni. A kertészeknek egész évben be kellett szolgáltatni a legértékesebb gyümölcsöket; citrom és narancs is folytonosan tömegben állt a szakács rendelkezésére. Pedig ezelőtt ötven évvel az ilyesmi nem volt ám csekély dolog; a kőzelekész nehézsége miatt Olaszország igen távol esett.

Vadak, halak, a fényesen berendezett híres vadaskertből bőven omlottak a konyhára.

A nagy Wesselényi Miklós vaskézzel tartotta mind saját markában öszszeszedve a legvékonyabb fonalat is uradalmának szétágazó gazdasági dolgaiból. Azért volt ott hallatlan jólét, fejlődési fényűzés, csodálatos előkelőség mindenben, a mi a Wesselényi-udvarhoz tartozott.

Szokás volt a zsidói udvarban az is, hogy a faluban évente többször tartatni szokott nagyvásár napjain, vagy valami nevezetesebb gyűlékezések alkalmával a Zsidóra került uri embereket a „palotába” ebédre — mindig és mindenkit, a ki magát uri embernek érezte — szívesen fogadták és megvendégelték. Az öreg báró világtalansága miatt és nagy urasága érzetében, nem sokat törődött a ceremóniákkal, csupán azt kívánta meg, hogy minden ebéd előtt, a leveles feltálaszkor, a már asztalhoz ült vendégek névsorát olvassák fel neki. Mikor a névsort felolvasták, fejét kissé megbillentette és jelt adott az ékezésre.

Történt egyszer, hogy egy igen népes ebéd alkalmával hosszú névsort olvastak fel előtte. Egyszer csak egy igen hírhedt vén „pecsovia” szolgabíró nevére jött ki. Olyan név volt ez, a melynek tulajdonosa soha sem mert nyitni a zsidói udvarba jelentkezni, mivel a Wesselényi Miklós eszméjétől szörnyű messze állt az ő buta agya; szóval az akkori legmeggyalazóbb kifejezést alkalmazta rá mindenki: „alváló pecsovia!” Nosza, e név hallatára saját villámkeppen emelte fel dörgő szavát Wesselényi Miklós, odaki-

e körül a program körül tömörültek párt-hívei, hanem a közjogi program körül, a melytől eltérésnek helye nincs. A párt már kijelentette, hogy azon tagjai, a kik az egyházpolitikai program tekintetében eltérő nézetben vannak a párt többségétől, a pártnak továbbra is tagjai maradhatnak. — Hiába akarják tehát a kormány és hívei hízéssel, nagyhangú szofizmákkal a függetlenségi és 48-as pártot reá kényszeríteni, hogy az egyházpolitika kedvéért a párban szakadást idézzenek elő, ravasz furfangjuknak a párt fel nem ül és megmarad eddigi álláspontja mellett, mely szerint a kormány javaslatának támogatása pártkérdést nem képez.

A pártnak a nagy általános ki-elentéséknél megmaradni nem lehet. Azóta újabb tények és újabb körülmények merültek fel, a melyek a pártnak újabb határozatait és állásfoglalásait követelik meg.

Igy azóta lettek csak betérjesztve a kormány javaslatai, a függetlenségi és 48-as párt csak most van abban a helyzetben, hogy ítéletet mondhasson a felett, hogy helyes és kielégítő formába vannak-e öltöztetve az elvek, hogy a konkrét javaslatok nem tartalmaznak-e lényeges hibákat és fogyatkozásokat? Továbbá azóta állott elő az a helyzet, hogy a kormány a fellelt kabinetkérdés és a nagyszámú kilépések következtében most egész rendszerével együtt elbukhatik, mert határozott többséget csak a függetlenségi és 48-as párt szavazataival ért el.

Ezzel az új helyzettel és új körülményekkel szemben kell a függetlenségi és 48-as pártnak álláspontját újolag precizizálni.

Hogy mi lesz a pártnak álláspontja, azt csak a szombati pártértekezlet fogja eldönteni.

Nem akarunk elébe vágni ezen határozatnak, de egyéni véleményünket egy és más kérdés tekintetében már most is nyilvánítjuk.

Először is azt tartjuk, hogy a pártnak a javaslatokkal szemben a teljes független és objektív bírálat jogát érvényesíteni kell.

A párt nincs arra kötelezve, hogy a kormány dolgai vakon elfogadjon és megszavazza. Kibájljanak a pártba bármit, nevezik ügykeresésnek kifogásait, ha az országra nézve a javaslat egyes intézkedéseit károsoknak tartja, azoknak ki kell mondania, hogy a pártnak egyszerűen kö-

vetelni a pártnak egyszerűen kö-

vetelni a pártnak egyszerűen kö-

vetelni a pártnak egyszerűen kö-

vetelni a pártnak egyszerűen kö-

vetelni a pártnak egyszerűen kö-

vetelni a pártnak egyszerűen kö-

vetelni a pártnak egyszerűen kö-

vetelni a pártnak egyszerűen kö-

vetelni a pártnak egyszerűen kö-

vetelni a pártnak egyszerűen kö-

vetelni a pártnak egyszerűen kö-

vetelni a pártnak egyszerűen kö-

vetelni a pártnak egyszerűen kö-

vetelni a pártnak egyszerűen kö-

kötelességét magáról elhárítaná. Kik lesznek a közegek, milyen garanciák lesznek az állam tekintélyének és a jogrend biztonságának megőrzésére? Mily nagyagi áldozatok lesznek szükségese a keresztültvitel érdekében, a javaslatok folytán mily nagy kárpótlások lesznek nyújtandók? Mindez életbevágó és fontos kérdés, a melyeknek könnyelmű megoldása végzetes lehet magukra a reformokra nézve.

Harmadszor igen-igen fontos kérdés, hogy a függetlenségi és 48-as párt a javaslatoknak öszinte támogatása mellett is az ellenzéki szellemet az országban csökkenti és a közjogi kérdésekről a közvélemény figyelmét elterelni ne engedje, hogy tehát nyíltan és világosan kifejezze ellenzéki álláspontját azzal a kormányval szemben, mely a függetlenségi és 48-as párt közjogi programjának legnagyobb ellensége, mely az egész egyházpolitikai programot ravaszul, önzően, csupán a nemzeti törekvések megakadályozására és saját hatalmának fentartására használta fel. Lehetetlenség, hogy ezen ellenzéki álláspontnak egy vagy más formában a függetlenségi és 48-as párt kifejezését ne adjon.

A párisi anarkisták.

Páris, febr. 13.

Távirati tudósításunk kiegészítésével adjuk a következőket:

Tegnap Saint Lazar pályaudvarral szemközti Hotel Terminus kávéházában bombamerényletet követtek el.

A merénylő egy huszonnyolc-harminc éves fiatal ember ki magát Le Breton-nak mondja. Tegnap este felé a kávéházban a bejárattól jobbra eső asztalok egyénél ült, s mellette távozott volna, egy szárdinás doboz alakú tárgyat dobott a villamos csillár felé.

Leirhatatlan rémület szállotta meg erre a kávéház közönségét. Rémtűt kiálások hangzottak fel:

— Bomba! Bomba!

Mindenki igyekezett kijutni a kávéházból. A vendégek egy része a kijárat felé tolongott, mások az üveg ablakokat zúzták be, s ott iparkodtak a szabadba jutni. A legnagyobb zűrzavarban a kávéház felrobbant. Sűrű, nehéz füst töltötte be az egész helyiséget s néhány pillanat múlva általános lett a jajveszekelés.

A merénylő ezalatt kijutott az utcára, a Róme irányában s futva akart elmenekülni.

Ugy a közönség, mint a rendőrök a merénylő után vetették magukat, a ki azonban, a mikor az egyik rendőr elérte, revolvert rántott elő s lövöldözni kezdett. A rendőrt csakugyan meg is sebezte, de annyi ereje még volt a sebesültnek, hogy kardot rántson s a merénylőt lefegyverezze. Le Breton megsebzült a fejére mért kardcsapástól s így sikerült őt ártalmatlanná tenni. A rendőrök körül fogták, nehogy a nép dühe szétszaggassa s így vezették a rendőrségre.

A Terminus kávéháza, a melyben egy zenekar játszik a merénylet elkövetésekor zsefoglalásig tele volt. Mint egy szemtanú állítja, a bomba a zenekar közelében lévő asztalra esett, a melyet összetört. Némelyek

— De gyermek, neked azt tudnod kellett!

— Én a kocsiiban maradtam, míg ő a házba ment — mondá Trixi, az igazságot mondva és semmi egyébért, csak az igazságot, de nem az egész igazságot. Aztán hirtelen hízlekdesre fordította a dolgot.

— Nézzén ide néni — folytatá — én azt remélem, hogy maga nem fogja ezért Esztert kérdőre vonni.

Késégtelen — amint a néni az előbb mondá, hogy ez félig az én hibám volt, mert talán lebeszélhettem volna a menetről, ha nagyon megértettem volna magamat. Mert lássa néni, hogy maga megdorgálja őt vagy lezúgatója, az nem fog neki tetszeni és talán neheztelni fog érte.

— És ez nem lenne kellemetes, és lehet, hogy egészen ellentűnk ingerelné, mielőtt a mi szokásainkat megszokná. És ugy-e nem kívánja, hogy ez történjék?

Borzasztóul bosszantott az ezredes ha azt gondolná, hogy maga nem volt elég szíves a leányához — folytatá Trixi az ő okos furfangjával.

Sőt azt is képzelhetné, hogy Oszkár miatt irigykedik rá; a mi pedig nem áll. Tehát ne szoljon Eszternek a tárgyról egy szót sem és meg vagyok róla józódva, hogy nem kíván többé oda vissza menni. Dorgáljon engemet a hogy tetszik és most az egyszer oly szeliden fogom azt elviselni mint egy bárányt — fejezte be a leány nagylelkűen.

A Trixi beszédében sok volt a kigyó bölcsességéből, valamint a galamb ártatlan szelidségéből és Floydné mind a kettőt megértette.

— Idősem, milyen képtelenségeket beszélsz! — kiáltá.

Azt kiáltá, hogy ember, hogy én egy tökéletes szörnyeteg vagyok! Nem fogom Esztert megdorgálni.

azt állítják, hogy a bombát kívülről dobták a kávéházba. A merénylet után azonnal leeresztették a vasredőnyöket és a rendőrprefektus titkárával és a városi rendőrökkel megjelent a helyszínen és felvette a tényállást. Az igazgató az egész városban leirhatatlan. Egész Páris csak a merényletről beszélt. A kávéházban megsebzült 15 ember, leginkább a lábukon. Le Breton lövései három személyt sebesítettek meg, köztük egy rendőrt, kit hadolokva szállítottak a kórházba. A kávéház sebesültjait a szomszédos gyógytárba vitték, a hol azonnal orvosi segítséget nyújtottak.

A merénylő a rendőrségnél a kihallgatáskor azt vallotta, hogy Le Bretonnak hívják. Az orvosnak, a ki sebtét beiktözte, azt mondta, hogy Vaillantért akart bosszút állani. A merényleteknek folytatása lesz, hogy elpusztítsák a polgári társadalmat. Az államügyész még nem kapott részletes jelentést az esetről.

A kihallgatás további folyamán Le Breton azt vallotta, hogy Marsilleből jött. Állhatatosan tagadja, hogy ő követte volna el a merényletet. Le Breton még az éjjel a prefekturára vitték. Nem hiszik, hogy az ismertebb anarkisták egyike volna.

Három sebesült állapota komoly, a többi sebesültek könnyebbek. A merénylet következtében az utasok és az idegenek nagyrésze eltávozott a Terminus fogadóból.

Hir szerint Le Bretonnál mérgeselt tört találtak. Az orvosnak, a ki beiktözte a sebtét és kérdezte, hogy miért követte el tettét azt felelte: Hogy pusztuljon a burgeois-fajzat. Ha módjában állana, megölné őt az orvost is.

A sebesültek száma hir szerint 24. Le Breton tagadja, hogy ő merénylet elkövetője és ismét anarkistának vallja magát. Egy sebesült asszony, Emmanuél, kijelenti, hogy Le Bretonban határozottan felismeri a merénylőt. Le Breton korrektil beszéli a franciát és az angolt. Nemzetisége még nincs megállapítva. Azt hiszik, hogy Le Bretonnak büntérsai vannak. Egy embert, ki a Szt. Lazar pályaudvaron feltűnően viselkedett, letartóztattak.

Szurony a templomban.

Mikalaka, február, 13.

A mikalakai templomban tegnap párját ritkító vad jelenet játszódott le a gondnokválasztás közben.

Erre a napra volt kitűzve a gondnokválasztás a fanatizált oláh nép ezt a szent helyet használta fel arra, hogy a pártszenvédelmet dühű fellebbantassa.

Két jelöltnek: Csórának és Dzsizkának a hívei összekaptak és az oltár előtt véres verekezés keletkezett.

Egy ember életveszélyesen megsebezült. A csendőrök, a kik elővigyázatosságból a választás napjára már készenlétben voltak, csak nagy nehezen tudták a templom udvarára kivenni a dühöngő embereket s az izgatottak a közönséghez kisérték.

Ezről az ocamány esetről a következő részletes tudósítást írja levelezőnk:

Tegnap, vasárnap a mikalakai remplom véres verekezés volt a színhelye. Ez különben nem az első eset, hogy az istenházban korcsmai virtusközléseket inscenizálnak a részeg hívek, a kik rendszeren az ivóból a boros üvegek mellől mennek a templomba, öklö-ügyeket elintézni.

Nekem csupán csak az a szándékom, hogy szeliden értesse adjam a miről azt reménytem, hogy már is megértettem vele, hogy mennyire kíváncsok, hogy teljesen elválassza magát, azon emberektől a kikkel egész életében összeköttetésben állott és a kirkól bizonyonnyal nem lehet azt mondani, hogy a Latimer ezredes leányához és örökségéhez méltó ösmertéségek volnának.

— Oh, jaj — ez egészen az illemszabályok könyve és a szótár vegytűlének hallászik! gondolta Trixi visszafogva, azon tévésre való hajlandósággal, hogy a Latimer ezredes leányát és örökségét talán jobb volna mielőbb egy üveg szekerénybe zárni.

— És valóban, ha a múltjáról való teljes elszakítás minél előbb történik meg annál jobb! — folytatá Floydné. Eszter a szobájában van? — kérde.

— Igen; de Bolda néni ne menjen most hozzá; Trixi megállította a néniét, a mint az a székéről felemelkedett. Eppen meg akartam néniemnek mondani. Eszter nem éri jól magát — nagyon fáj a feje és azt mondja, hogy ilyenkor egyedül kell hagyni, mert egyedül csak a teljes nyugalom és csendesség, az a mi ilyenkor használ. Én mondtam neki, hogy megmondom Bolda néniemnek, hogy ő ma nem fog lejönni az ebédhez. Kérem, ne habóritsa meg! Én megígértem neki, hogy a néni nem fogja azt tenni.

Valószínű, hogy csak az ebédhez való első csemetés hangja és a szobaleány belépte akadályozta meg Floydné az ellenvetéstől.

Trixi sietett a saját öltözködéssel és azután hűségeen őrt állott az Eszter ajtaja előtt s midőn a néniét a lépcsőkön lemenni látta, ő is követte és nevetve gondolta, hogy ezt a dolgot mily ügyesen igazította el.

Az étkészés vidáman folyt, mert Oszkár magas jó kedélyben volt — és ez min-

Nemrégén is volt ilyenfajta lázongás a templomban. — Akkor arról volt szó, hogy a pap szabálytalanul kezelte a templomi javakat.

A tegnapi verekezésnek a templom gondnoki választása volt az indító oka.

Két jelölt volt, mind a kettőnek erős és elkezeredett volt a pártja: Csóra és Dzsizk Jusztin.

A korteskedés már egész héten át nagy energiával és minden eszközzel folyt.

Szombat éjjel a közönségben valóságos orgiát csaptak a választók, a legveszélyese is képes volt.

A faluban hamar elterjedt a hir, hogy valami nagy dologra készülnek. A választáson aligha emberhalál nem esik.

A templom zsúfolásig megtelt. Egyszerre valaki felsikolt:

— Segítsék, gyilkolnak!

Az asszonyok, leányok sikoltozva futottak ki a templomból.

Az egész falu rémülve futott össze.

A csendőrök keresték.

A templomban a hívek összekaptak. Ökökkel, bottal, todoszte Pável, Berosa Pável, Lazarcz Mitru voltak a vezetők.

A nagy dulaodásban lehetetlen volt az előjárásnak küzbélpni. Ott benn Berosa Pál már a verében feküdt, a kit félholtra vertek, ütötték, rugták, a bal fülét pedig egészen letepték.

A csendőrök erre feltűzött sauronyokkal rohantak a templomba s az ürjögő kezéből kiszabadították a megkínzott tehetetlen embert.

A verekedőket a templom udvarra szorították s kűnn hamarosan szétverték a dühöngő bandát.

A választás természetesen elmaradt. A viharos jelenetek ismétlődtek.

A nép újra összeverődött a templom előtt, úgy, hogy a csendőrök egész estig őrt állottak.

Ugy látszik, hogy ezzel a botránnyal még nem csillapodott le a pártok dühe, mert az elkezeredettség olyan nagy, hogy csak az alkalmas pillanatra vár, hogy újra kitörjön.

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, február 14.

— Az időjárás egész Európában lagymatag. A hőmérő felül van a fagyponton. Kolozsváron boros és esős. Az éjjel a feleki oldalon nagy havazás volt. Reggelre fehér hólepel borította a már megszürkült hegyoldalt. A havasok mélyén hideg és nagy hó van.

— R. Réthy Laura asszonyt, a mi közönségünk egykori kedvencét a héten viszontlátjuk a színházban. A művésznő 1887-től 1890-ig volt a mi primadonnánk és 1890. március 30-án rendkívüli ovációk közt búcsuzott el közönségünkől a Faust, Hoffman meséi és Ingénélők egy-egy felvonásában. Azóta Budapestre a népszínházban, majd Debreczenben hódított, most pedig Aradon arat igen nagy sikereket. Kolozsvári vendégszeretése elé örömmel és nagy várakozással nézünk. Csütörtökön, pénteken és szombaton lép föl a Czigány báróban, Szép Helenában és Ingénélőkben. Heléna, melyet még nem láttunk tőle, kitűnő szerepe, a másik kettőben pedig Kolozsvárt jól ismeri a közönség.

— Keleti utazók figyelmebe. A keleti utazásra a jelentkezők határ ideje

dig ragályos hatással volt az anyjára. De a kis Trixi nagyon hallgatag volt; most az egyszerűen azzal sem mulatta magát, hogy Oszkárral kötekedjék. A délután történetekre gondolt; c událkozott és szájalmat érzett. Ő és a néni éppen felállottak az asztaltól, midőn az előcsarnok ajtaján hangos kopogtatás hallzott; néhány pillanat múlva a legény egy sürgőnyt hozott be. — A mint Floydné átvette, egy kissé elhalványult.

— Az ezredestől jött, tegnap sürgőnyöttem neki, alig vártam ily hamar a választ. Oszkár olvasd el!

Oszkár felszakította a borítékot és a kis papírossal egy tartotta, hogy mind a hármam elolvassák; ez volt a tartalma:

„Köszönöm; tudtam. Holnap az Orient gőzhajón indulok.”

A Latimer Everard ezredes izente jellemezte a férfit.

— Holnap indul? — mondá Floydné. Ez azt teszi, hogy ma? — Lássuk a keletét? — Igen, a mai napról szól.

— És ő legalább három hétig nem szándékozott indulni!

Lássuk — honnét sürgőnyöz? Madraszból? — Oszkár, mennyi idő telik az utazásba — egy hónap?

— Nem éppen annyi. Huszonegy nap alatt megtéheti azt az utat.

— Ugy mához három hétre itthon lesz? —

Floydné úgy nézett a sürgőnyre mint ha az a felelős volna az ő bosszúságáért.

— Igen, ha minden jól megy — válaszolá Oszkár. Anyám reményem, hogy nem tesz különbséget ha a nagybátyám egy kevés idővel előbb érkezik meg mint a hogy vártam? — Mert lássa, most minden rendbe van!

— Édes fiam, igen — egyképpen, de

f. hó 16-án lejárván felkérjük mindazokat, a kik az utazásban részt venni akarnak, hogy ebbeli útajításukat az „Ellenzék” szerkesztőségéhez a jelzett ideig jelentsék be, hogy lapunk az utazást rendező társaságnál az intézkedéseket jó előre megtehesse.

— Kolozsvárról többen készülnek a keleti utazásban részt venni. Lapunk szerkesztőségénél több mint tizen jelentették be részvételüket. Az egész utazásra vonatkozó részletes program egy pár nap múlva lesz közzétehető. Az eddigi megállapodások szerint az utazás programja annyira változatos, hogy a legnagyobb élvezetre számíthatnak az utazók.

— Propper János, a n.-várdi kereskedelmi akadémia kiváló igazgatója által rendelkezni keleti utazásában Magyarországról is igen sokan jelentkeztek a társadalom felsőbb osztályából. A résztvevők névsorát közelebből közzélni fogjuk. Az utazásban 100-nál többen nem vehetnek részt.

— Társas estély. A kolozsvári orsz.

ereklyre muzeum, honvéd egyeslet, márcz. 16. biz. tagjai s a rokon hazafias testületek társas összejövetelt fognak rendezni február 15-én esütörtökön este 8 órakor a kolozsvári kaszinó épületében levő Szilágyi Béla vendéglőjének helyiségében. Az estélyen a küldöttek elbeszélnek a vizaknai ünnepély részleteit és szöba hozzatnak az érdekesebb mozzanatok a nagy időről. Az estélyen a híveket szívesen látja a rendező bizottság.

— Czigány Kristóf E szomorú emlékeztető, fekete lelkű férfiről, kinek gaztetteiről az öreg emberek Kolozsváron sok olyan epizódot tudnak, mik az ötvenes évek sötét napjait jellemzik s a kamarilla bérzolgáinak tetteit illusztrálják, lesz az a holnap este tartandó társas estélyen. Persián Gerő százados orvos és 48—49 honvéd fog több epizódot elmondani ennek gaztetteiből s többszöri feltevéseiből. E társas összejövetel azért is, és a vizaknai emlék ünnep részleteinek elbeszélése okából is érdekes lesz. Mint halljuk az estélyen most nagyobb számban készülnek nők is részt venni.

— Székfoglaló az egyetemen.

Szt.-katolnai Bálint Gábor, egyetemünkön az altáji nyelvek rendk. tanára, szombaton, febr. 17-én, d. e. 10 órakor tartja székfoglalóját az egyetem nyolcadik számú termében. Az új tanár hivatoit és lelkes működése által bizonyára hamar kedvelté lesz az egyetem polgárai előtt s már eddig is tömegesen jelentkeztek az új tanár óráira. Vendégeket az érdekes székfoglalóhoz nagyon szívesen látnak.

— Járdat kérnek a pénzügyi palota során lakók a trenosintéri Park és szent-egyház-utca közötti levő rést átjáró vonalra. Itt mély sárban kell mindig a szekér uton át vergődni, holott kevés költséggel ezt az utat ki lehetne gránittal kövezni.

— Egyetemi hallgatók órája.

Ezuttal nem azokról az órákról van szó, a melyekről minden egyetemi hallgató elismerényt hord a zsebében, hanem szó van arról az óráról, a melyet becsapni nem lehet. A piaristák órája került napirendre, a mely óra eddig mindig többet ütött, mint kellett volna, mutatni pedig annyit mutatott, hogy annak láttára némely egyetemi hallgató jónak látta, már fel se menni a tanteremnek. Ez az állapot legalább az órára nézve most már megszűnik. Az órák gyökere átalakítás alá veszik s a templom középpontjára helyezik és gondoskodnak arról, hogy az pontosan járjon. Erre nézve Dunky Béla koloss-

nem egészen mindenképpen, Tudom, hogy Eszter felette áll — megmérhetetlenül felette áll annak, amire el voltam készülve: de mégis nagyon sok olyan aprókos dolgok vannak rajta, melyeken változtatni kell. Hat hét alatt, ha a körülmények teljesen a rendelkezésem alatt állának bámulatos haladást tudnék felmutatni.

— Anyám, én csak azt mondom, hogy ha az ezredes nincs megelégedve a leányával a milyen az — azon méltán lehetne csudálkozni! — mondá Oszkár.

— És ezt a megjegyzését a szokott laudaktságtól annyira eltűt élénkséggel mondta, hogy Trixi ugyancsak kinyitotta a fényes szemét, sőt mesterséges szemöldökét még az anyja is felhúzta egy kissé.

— Azt reméltem; hogy ő a megelégedésnél is többet fog érezni, — mondá Floydné. Azonban miután ezen nem lehet segíteni, felesleges, hogy töprekdedjem miatta. Meg kell tennem a mit tehetek. Szeretném tudni ha vajjon Everard magával hozza-e Doktor Macgregort a hogy mondta volt? — Bár ne hozná!

Unalmas kis ember; Eszternek meg kell mutatni a sürgőnyt. Természetes, hogy a kedves gyermek tudni kívánja, hogy mi orra várhatja az atyját! Trixi szerelmem megmondod a cousinodnak? Add oda neki a sürgőnyt, hadd lássa ő maga.

Mond meg neki, hogy reményem, hogy jobban van a feje; és kérlek, próbáld rá beszélni, hogy vigyenek fel neki valami enni valót. Mond meg neki, hogy beteggé teszi magát ha nem eszik.

Trixi felhaladt a lépcsőn az Eszter szobájához, de a küszöbön óvatosan megállott. A szoba sötét volt, a holdvilág fényét kivéve, mely a fehér ajtóra vetődött és azon egy kibomlott hajjal f-kyv alakot mutatott.

(Folyt. köv.)

Érvénytelen.

C. SWERDNÁTÓL.

Az „Ellenzék” számára fordította:

A M I C A.

XVI.

(Folytatás.)

(86)

— És neki tökéletes joga volt oda-menni, ha neki úgy tetszett. Ő nem gyermek, valamint én sem vagyok az.

— Ő tökéletes gyermek minden olyan dolgokban, melyek a világúsmérthez tartoznak! — viszoná Floydné.

A mi pedig téged illet, te meggondolatlan és könnyelmű vagy! — Minő gondolat, hogy két fiatal leány egyedül menjen egy bérkocsiban arra a féltre és roszbírni helyre! — Mi dolga lehetett Eszternek ottan?

— Nem mondta meg nekem; és én nem kérdeztem tőle — válaszolá Trixi röviden,

híre jövév órással a szerződést már meg is kötötték. És így az egyetemi hallgatóknak után lesz pontosan járó órája.

— **Gyászír.** Doroghy András, nyugalmazott városi orvos, kinek az erdélyi részben is sok ismerőse, sok tisztelője volt, a hó 11-én, 76 éves korában, Felsőbányán elhunyt. A hozzánk beiktatott gyászjelentést, a kiterjedt rokonság nevében az elhunyt nevelő leánya Gerő Julia és férje id. Kuskó József írták alá.

— **Uj színházi orvos.** Dr. Atzél Albertet a figyelmes ifjú orvost megválasztották a kolozsvári színházhoz színházi orvosnak. A színház megleghangos levélben kérte fel a tiszt elfogadására, mit Atzél dr. szívesen teljesít.

— **Megint panasz.** A közuti gőzvasut ellen njobl panaszt vettünk. A panaszt melynek alapos voltáról különben mi is meggyőződünk lapunk egy tekintélyes barátja küldötte be. A panasz a miatt szól, hogy a személy vonat is, a teher vonatok is gyorsan közlekednek. A teher vonatokhoz 4—5 kocsi esatolnak s ezeket, hogy a hajón és a fordulónál felbírja vonatni, a mozdony gyorsan sebességgel hajtják. Ha a vasut igazgatóság nem segít ezen a bajon, a közönség kéri fogja a hatóságot, hogy a vállalat ellen büntető rendszabályokat alkalmazzon.

— **Miért nincs kelendősege** az erdélyi gyógyvizeknek? Az erdélyi gyógyvizek némelyikének sokkal nagyobb a gyógyhatása, mint a külföldieknek. Csak az a kár, hogy ezt jó formán csak a bel és külföldi orvosok tudják, — mert a közönségnek is alkalma volna szélesebb körben ennek tudatára jönni, kincses bányát képezne minden forrás; megcsodálgatnák minden forrás tulajdonos, minden község, melynek határán a gyógyviz utáznak. — Ámde arról megak a forrás tulajdonosok és bérlet gondoskodnak, nehogy a közönségnek tudomására jusson forrásuk gyógyhatása s ha valamely „indiszeret” orvos utján még is tudomásukra jut, az esetben arról gondoskodnak, ne hogy ideje korán kájon abból a vízből a szenvedő beteg. A forrás tulajdonosok egy nagy része nem csak nem hirdeti, de még azt sem veszi jó néven, ha orvosok, tudományok szempontból könyvekben méltatják a vizek gyógyhatását. Egy székely földi élénk forgalmu kútnál viznek ezerszeres forgalma lenne, ha vasútja volna. A vasut építésre vonatkozó indítványára azt felelte a bölcs igazgató indítványának, hogy a vasut a forrás terjesztésére csakugyan szándékos volna nagyon örvendene, ha az indítványozó (kinek nemmi érdeke nem kívánja) kifizetné. Legérdekesebb egy utóbbi historia. Ez év elején egy betegnek egyik erdélyi gyógyforrás vizének használatát ajánlotta az orvos. Az illető beteg hozzá tartozó levelet ír a forrás tulajdonosnak s kér tőle sürgősen egy láda vizet. A forrás tulajdonos vissza ír, hogy szívesen küld, de miután abban a városban, a hol lakik, raktáron készlete nincsen, jelenleg nem küldhet. Különben az év folyamán Kolozsváron raktárak szándékuk a gyógyvizek felállítását, ez alkalommal tehát majd kaphat az illető vizet. Erre vissza ír a megrendelő, hogy beteg nem várhat a raktár felállítására, különben is friss töltésű óhajtaná, a megenyhült időre való tekintettel kéri sürgősen a viz elküldését. A vizet azonban maig sem küldte el a forrás tulajdonosa. Mily más volna az erdélyi gyógyforrás forgalma, ha azok életre való emberek kezében lennének, a kik hirdetik azok gyógyhatását s előszerényen és gyorsan kiszolgák a megrendelőket.

— **Hirdetmény.** Az udvarhelyvármegyei gazdasági egyesület folyó évi március hó 1-én Székely-Keresztúron, az országos bika-vásár alkalmából, díjazással összehívott tenyészbika kiállítását rendez a következő feltételek mellett: 1. Két díjosztályt állapítottak meg 2—2 díjkozzattal. 2. Az első díjosztály díjaira pályázhatik minden udvarhelymegyei tenyésztő. A második díjosztály díjaira csakik olyan megyei tenyésztők pályázhatnak, kiknek birtokuk az 50 kataszteri holdat nem haladja felül. 3. Csak két évet már elért, erdélyi jellegű, tisztá magyarfaj bikák díjaztatnak. 4. A kiállításban csak udvarhelymegyei tenyésztők s csak saját nevelésű állatokkal vehetnek részt. Az utóbbi körülmény előjárásai bizonyítványal igazolmány. 5. A díjak odaítélése felett a választmány által alakított három tagu bizottság határoz. Ezen bizottság azonban jogosult magát 5 vagy 7 tagból álló bizottsággá kiegészíteni. A díjak a következőképpen állapítottak meg: A) I. díj 200 korona. B) II. díj 150 korona. C) III. díj 100 korona. 6. A díjak csak az esetben osztatnak ki, hogy ha bemutatott állatok a díjazásra érdemesnek találtnak. A bizottság a díjak megosztására nem jogosított fel. 7. Sperker Ferenc választmányi tag ur a mult évi kiállítás alkalmával egyik bikájával 175 korona díjat nyert, szíves volt ezen összeget újabb díjazásra felajánlani. Ezen összeg külön díj utalászik ki, a következő feltételek mellett: a) Ezen díjra pályázhatik minden udvarhelyvármegyei székely földmives tenyésztő. b) Pályázhatni 1 egyenlő évet elért, erdélyi jellegű, tisztá ma-

gyarfaj bikával. c) A díj csak absolut becsült, erős és szabályos állású állatokkal s gondosan nevelt körmökkel bíró állatokkal ítéltethő oda. 8. A közönségi bírák részére szintén útmutatnak ki díjak közadakozásból. Ezen díjak száma és mennyisége a begyűlt összeg nagyságától tétetik függővé. Udvarhelyvármegye gazdasági egyesületi választmányának Székely-Udvarhelytől 1894. évi február hó 4-én tartott üléséből. Dr. Török Albert, elnök. Török Bódog titkár.

— **Német cukorgyár Erdélyben.** A botfalvi cukorgyár igazgatósága a napokban egy erdélyi nagyobb uradalomhoz német szövegű számlát küldött ezzel az aláírással: „richtig — Szász”. Gratulálunk!

— **Műkedvelői előadás.** Szász-Régenben a Magyar Polgári Dalkör az ujon featt díszletek költségének fedezésére f. év február hó 10-én táncóvivalommal egybekötött műkedvelői előadást rendezett, a mely alkalommal szíre került Győri Vilmos által szerzett „Notás Kata” című erdélyi népszámlát. A darab előadása minden tekintetben nagyon jól sikerült, a terem közönséggel tömve volt s ez alkalommal a műkedvelői hálgyek közül Láng Teréz, Borbály Gizella, és Baltesz Irma k. a. k. a férfiak közül Borbály Endre, Haltrich Gusztáv és Klein M. urakat színi nem akaró taps jutalmazta. A darab kezdetén Láng Teréz és Borbály Gizella kiasszonyok díszes csokrot is kaptak.

— **Sikkasztó pénztáros.** Beszterce-Nászdóvármegye keblí pénztárából — írja tudósítónk — 1880—1890. évig az akkori pénztárnok Vararean István körülbelül 24.000 forint készpénzt sikkasztott el. Az 1890-ik évben megjeztett büntügyi vizsgálat után Vararean István pénztárnokot sikkasztás miatt 6 évi fegyházzal s hivatalvesztéssel büntették, a mely büntetését most állja ki a szamosújvári fegyházban. Ezzel a büntetggel kapcsolatban fegyelmi vizsgálatot is tartottak azok ellen a megyei tisztviselők ellen, a kik a törvény értelmében a pénztári kezelés ellenőrzésével és rovarcsolásával voltak megbízva. A fegyelmi bíróság az említett közegek ellen az elikkasztott pénzösszege erejéig kimondotta a vagyoni felelősséget s a vétkecs pénztári ellenőrzés 300 fnt pénzbírság megfizetésére ítélte. A vagyoni felelősséggel sújtottak felebbezték, a mire a miniszter a fegyelmi határozatot megváltoztatta akként, hogy a pénztári ellenőrzés a vagyoni felelősségen kívül hivatalvesztéssel sújtotta, az árvászkri elnököt pedig a vagyoni felelősség alól felmentette, mert az ő felügyelete alatt álló árvapénztárból az elílt pénztáros, a szigorú ellenőrzés miatt, nem sikkasztott. A fegyelmi határozatot a miniszter egyebekben helybenhagyta.

— **Az Eötvös-Kaas ügyből** ki-folyólag keletkezett parlamenti affairek nem nyertek befejezést. Szentiványi Árpád még eddig nem érkezvén Budapestre, vele Eötvös segédei, Komjáthy és Uray Imre, nem érintkeztek. Ivánka Oszkár segédei közül Atzél Béla báró visszalérvén helyette Esterházy Mihály gróf segédkezik Elek Gusztárral. Ez urak Eötvös segédsivel tegnap tárgyalva első sorban azon kérdést vetették fel Eötvös segédei, hogy fentartja-e Ivánka nyilatkozatát. — Ivánka kijelentette, hogy nyilatkozatát fentartja. A további tárgyalás folyamán Elek Gusztáv becsületbírság alakítását kívánta, Eötvös párbajképességének megállapítására, miután ebbe Eötvös segédei bele nem mentek, az ügy a segédek részéről befejezett.

— **Bűnös leány.** Tőszegen (Torontál m.), mint lapunknak írják Lung Mária család a mult héten 5 hónapos magzatát meggyilkolta s azt a temetőben elhantolta. Másnap, a mint a holttestet a temetőben megtalálták, a gyamu mindjárt Lung Máriára esett ki a bűnét a csendőrség előtt elismerte. A bűnös leányt letartóztatták.

— **Egy alezredes kivégzése.** A kémkedés az orosz hadseregben napirenden van. Csak nem rég végezték ki kémkedés miatt Stephen orosz ezredesét és most már egy más magas állású katonatisztet ítélték halálra ugyancsak kémkedés miatt. Gregoriewet, a kishenewi dragonyos ezred alezredesét rövid idő előtt az odesszei katonai parancsnokság magához rendelte. Távollétében házkutatást tartottak nála, s a fémernemű között több — egy idegen hatalmasság címével ellátott — levelet találtak, a melyekből kitűnt, hogy az alezredes több mint két éve teljesít kémzolgálatokat az illető hatalom számára, a melyekért évente 24 ezer frankot kapott. Kiderült az is, hogy az alezredes az ezredparancsnok távollétében kinyitott egy lepecsételt csomagot — a mihez csak mozgósítás esetén lett volna joga — a melyben közelebbi utasítások voltak a csapatok magatartásáról mozgósítás esetén. A vizsgálat négy napig tartott; az ötödik napon Gregoriewet hadbírósság elé állították, a mely lefokozásra és kőtel állali halálra ítélte. Az alezredes egy hét múlva Odesszában kivégezték.

— **Forradalmi naptár.** A francia forradalom, a mely gyökereitől fölfor-gatta az európai társadalmat, újításai közt a forradalmi naptárt is megteremtette. Uj neveket adott a hónapoknak és új beosztást az esztendőnek, racionálisabbat és egyuttal természetesebbet is, mint a mai erőszakolt földarabolása az időnek. Baziliában a köz-társasági kormány szintén új naptárt készített, persze csak annyiban, hogy történelmi ünnepeket vett föl a régi időfelosztás mellett. Az új republikánus ünnepek a következők: 1. január: a föld népei testvéries-tülése napja; 24. január: a brazilai alkotmány napja; 13. május: a brazilai állampolgárok testvériesülése napja; 14. július: emlékünnap Amerika államai függet-lenségének kihirdetése évfordulója alkalmá-ból; 15. november: az igazságszolgáltatás napja.

— **Szörnyeteg testvérek.** A Degrave testvérek ügyéről, a melyről már megemlékeztünk, a következő újabb és régiek-től eltérő részleteket közlik Brüsszelből: A belga sajtó, sőt a diplomácia is erősen el-van foglalva azzal a két kalandorral, Degraeve Leoval és Józseffel, a kik a „Minol-haiti” indus hajó egyik személyzetét meggyilkolták és a kik ezért a francia hadi törvényszék Berstein halálra ítélte. Ennek a két testvérnek a pályája nagyon emlékeztet azokra a tengeri kalózokra, a kik a mult században olyan rettegett rémei voltak a tengernek. Mindkét testvér hatalmas, izmos ember, egy osztondei becsületes halásznak a fia. Nyugtalan vértük a kalandokra kergette őket és már 1890—91-ben foglalkoztak kalózkodással. 1892-ben befutkodtak mint matrózok a „Minolhai” hajóra, a melyen 3 angol tiszt, öt indiai és 13 malayi matróz volt. A két rabló azzal a szándékkal ment a hajóra, hogy ott a helyzet urai legyenek és aztán a saját szakkalukra kövessenek el tengeri rablásokat. Egy malai hajószakács segítségével, a kinek rengeteg jutalmat ígértek, sikerült nekik az egész hajó személyzetét megmérgezni. A 3 angol tisztet pedig alvás közben gyilkolták meg a belga testvérek. Így aztán kézzel kerítették a hajót és is főként az ananuti és a kinsai partokon rabolva, nagy vagyonot szereztek maguknak, utóvégre Osz-tendben szándékoztak megtelepedni és ott „becsületben” megoszlni. A „Minolhai” hajót, a melyet kőrtöztek a tulajdonosok, „De-graevé” név alatt szerepeltették és Osz-tendbe vitorláztak rajta. Bresztben kiszállottak és itt érte őket utól a nemezis. A malay szakács a ki keveselte a jutalmat, elárulta őket, és minden tagadástuk dacára halálra ítélték a gaz rablókat. Segítségért a belga kormányhoz fordultak. A belga kormány tiltakozott is az ellen, hogy belga alattvalók felett francia bíróság ítélkezze. És nagyon valószínű hogy a francia kormány illetékelennék fogja ki-mondani a bíróságot arra, hogy belga alatt-valók felett ítéljen. Ez esetben a két gaz-ember kifogja kertülni a halált, mert Bel-giumban aligha itélk el őket a történetek után ily szigorúan.

— **Soubeyran báró Magyaror-szágon.** Soubeyran báró, a Párisban elfo-gott francia gründer bukása egyes hazai intézeteket is érint. Egy — mint a fővárosból jelentik — a Foncière pesti biztosító társaság 300.000 frankkal van érdekelve; Soubeyran báró ugyanis részt vett ennek az intézetnek rekonstrukciójában és ma is egyik igazgatója a társulatnak. Az Urikány-aszita-völgyi közönségben részvény-társaság is alapítói kö-zé számítja a bárót. A hazai intézeteken ki-vül a bécsi piac 3 és fél millió frankkal van érdekelve. Párisban magában, mint nekünk jelentik, a legnagyobb feltűnést keltette Sou-beyran letartóztatása, mert már hozzájárultak, hogy a méréségtételes a legnehezebb szituá-ciókban is ép bírral kerüljön ki. Az elfoga-tás alkalmával tragikus jelenet játszódott le. A báró felesége ugyanis épp akkor tért viz-sza mezei birtokukról, mikor a bárót a Ma-zasba kísérték. A vizsgálat folyamán kitűnt, hogy Soubeyran az Éskomptebanknál 34 mil-lió frankot az alapszabályok kijátszásával különöz-bő operációkra fordított. A „Société des Immeubles”-t még talán meglehet men-teni és a „Crédit Industriel” már vállalko-zott a legközelebbi szelvények beváltására. A párisi „Crédit Foncière”, is érintve van annyiban, mert a „Crédit des Immeubles” házára 54 millió frank kölcsönt adott.

— **Fonalfőnök egerek.** Mint az angol lapok írják, egy skóciai iparos két kis egert tanított be, kik e ózslra feltalált gépezet segítségével fonalat fonnak. Minden egér naponként 100—120 szálát készít. Miután fenntartási költség nagyon csekély, azért egy évre és egy égre körülbelül fél font sterlinget lehet számítani. Az illető most azon töri a fejét, hogy olyan gyárat állít, melyben 10.000 egér lesz „alkalmazva”.

— **Templomok Csozországban.** Oroszországban, mint a szent szinó-dusnak mult évről szóló jelentéséből kitű-nik, az orthodox vallásnak 64.484 temploma és 18.860 kápolnája van. 1890-ben 453 új templomot meg 679 kápolnát építettek. 1891-ben pedig 443 templomot és 239 ká-polnát alapítottak. Kolostor Oroszországban 725 van, 39.345 bennlakóval. A kolostorok közül 479 szerzeteseké, a többi 228 ban apá-czák vannak.

— **Stuart Mária aranytányé-rai.** Éppen abban az időben, a mikor az Eszterházyak Sopron mellett levő kastélyába megérkezett a gyászír, hogy a család feje herceg Eszterházy Miklós Bécsben meghalt, a kastély lakosai még egy másik eset is iz-gatottságban tartotta, a mely csak most ke-rült nyilvánosságra. Az elhunyt agg herceg ugyanis még mint londoni nagykövet egy angol műkereskedőtől Stvenzer forintért meg-vásárolt négy tömör aranytál vert antik tá-nyírt. A négy tányér értéket még nagy mértékben emelte az a körülmény, hogy azok közül kettő a tragikus véget ért Stuart Mária királynő volt, kettő pedig Mária Terézia királynő háztartásából származott. A herceg ezeket a történelmi becsü tárgyakat eszter-házi kastélyába vitte s ott őriztette. A négy nagy értékű tányér a mult hetekben eddig ki nem derített módon eltűnt a kastélyból, a mi annál feltűnőbb, mert az idegöket, a

kik a kastély nevezetességeit látni akarták, a személyzet nagyon szemmel tartotta. Való-szint, hogy a lopást az ereklyeterembe dol-gozó mesteremberek követték el, a mikor egy percre felügyelet nélkül maradtak. Azt is gyanítják, hogy a tetteseket egy soproni nagykereskedő bujtotta fel, a kit a mult hé-ten letartóztattak. A négy tányért a tolvaj-jok már eladták s a család már nyomára is akadt azoknak. Sajnos azonban, hogy a mű-tárgyakat új tulajdonosa már összeolvasz-totta.

— **Olesó élet.** Hogy mily kevésre becsülik a kínaiak az életet a következőkből is kitűnik. Fu-tsehan környékén történt a három alábbi eset. Egy kínai, a kire husz soust bízta, hogy azt egy a börtönben levő fogolynek kézbesítse, elment a pénzzel egy játékbárlangba és elvesztette mind a husz soust. Erre aztán hazament és felakasztotta magát. A mint az anyja az esetet megtudta, azonnal kártérítést követelt az illető játékbárlang tulajdonosától. Kapott is 100 soust, ezzel napirendre tértek az ügy felett. — Egy bojtár elvesztett egy bárányt és ezért az ap-ja megverte Pár nap múlva ismét eltűnt 3 bárány, a mit elloptak a nyájból. A szegény bojtár nem mert hazamenni, hanem bels ag-ró a vízbe és ott meg is fúlt. Az apja ki-derítette a tolvajokat és — kiegészített velük 30 sous-ban. — Egy fiatal leány a férjhez-menete után azonnal öngyilkossá lett, mert azt tapasztalta, hogy szűle nem adnak neki elég apanaszt. A szülőkr, kik szegény embe-rek, most a fiatal férjjen keresik a kártéri-tést leányukért.

— **Gróf Zichy Ödön végrende-lete.** Bécsből táviratozzák, hogy gróf Zichy Ödön végrendeletében legidősebb fiának, ifj. gróf Zichy Ödönnek a mellőzésevel, másod-szülött fiát, gróf Zichy Jenőt tette meg va-gyonának általános örökösévé. Gróf Zichy Jenő e szerint egyedüli örököse a felső Ma-gyarországon levő 4000 hold és az Erdély-ben fekvő körülbelül 40.000 hold földbirtok nak, és a vagyon többi részének, — mely mintegy 14 millióra rug. A meglévő kész-pénzt Zichy Lidia grófnő, gróf Zichy Nán-dor felesége kapja. Az ingatlanokat, melyek gróf Zichy Ödönnek jutának, az elhunyt nem neki, hanem gyermekeinek hagyomá-nyozta, a kik betáblázási jogot kaptak arra a jelentékeny összegre is, melyet apjuk kö-rülbelül 10 évvel ezelőtt adósságainak tör-lestésére kapott. Egyébként határozottan hire jár, hogy a gróf meg fogja támadni a végrendeletet, a miből bizonyára érdekes per lesz.

— **Megint a katonai brutali-tás.** A budapesti Ferencz-József laktanyá-ban a mult héten egy biharmegyei L. nevű közhuszár a rók ütöget és felelt, szigorú bántásodot nem bírva tovább kiállni, al-kalmas pillanatban megszökött. Nem soká elvezethette azonban szabadságát, mert szom-baton Póton, a czirkáló csendőrség elfogták és bekísérték a csendőrségre, hol szökése kö-rülményei iránt kikérdeztevért, azt vallotta, hogy a sok ütöget és kínzást nem bírta to-vább tűrni, kénytelen volt megszökni. Hogy előadása a valóságban megfelelt, igazolja a testén látható nagy seb és sok kék folt. — Szombaton délután két csendőr mint szöke-vényt kísérték fel a Ferencz-József laktanyába.

— **A négerék fősvénysége.** Már nem egy utazó emlékeztet meg arról, hogy számos négértörzsről, más különben elég sok jó tulajdonság mellett, a kapzsóság és fősvény-ség valóságos nemzeti tulajdonság. Nem rég mulatságos adatokat közöltek a francziák az álló Elefántesont-partokról, Guinéból. Afri-kának ezen a részén laknak az agni-négerék kiknél egészen rendes szokás, hogy olyan kincseket halmoznak össze, melyeknek sem-mi hasznát sem veszik. A legvagyonosabbak is ellátsák öszezokuporgatott vagyonukat, tár-saik közt szegényeknek sőt inasoknak te-tetik magukat, és legnagyobb élvezetük a efféle komédiájuk által másról könyörül-től odavetett almazásról tudnak kicsikarni. A királyok és törzsfőnökök csak általuk is-mert és titkos módon megjelölt fák tövébe ássák el az aranyot, a piacon pedig nem restelnek halat árulni, csak úgy, mint akár-melyik rabszolga. — A paipibri-törzsből va-ló néhány néger Párisba került; már Mar-seilleben zákokat szereztek maguknak és megkezdtek a koldulást, öszezokupariva min-den lehető tárgyat; szöveteket, öreg kalapo-kat, nadragtárolókat, ócska ingallérokat, kez-ttyűket, — a mely czikke, tudvaló dolog nem egészen illenek bele a négertoiltatba.

— **Templomok Csozországban.** Oroszországban, mint a szent szinó-dusnak mult évről szóló jelentéséből kitű-nik, az orthodox vallásnak 64.484 temploma és 18.860 kápolnája van. 1890-ben 453 új templomot meg 679 kápolnát építettek. 1891-ben pedig 443 templomot és 239 ká-polnát alapítottak. Kolostor Oroszországban 725 van, 39.345 bennlakóval. A kolostorok közül 479 szerzeteseké, a többi 228 ban apá-czák vannak.

— **Stuart Mária aranytányé-rai.** Éppen abban az időben, a mikor az Eszterházyak Sopron mellett levő kastélyába megérkezett a gyászír, hogy a család feje herceg Eszterházy Miklós Bécsben meghalt, a kastély lakosai még egy másik eset is iz-gatottságban tartotta, a mely csak most ke-rült nyilvánosságra. Az elhunyt agg herceg ugyanis még mint londoni nagykövet egy angol műkereskedőtől Stvenzer forintért meg-vásárolt négy tömör aranytál vert antik tá-nyírt. A négy tányér értéket még nagy mértékben emelte az a körülmény, hogy azok közül kettő a tragikus véget ért Stuart Mária királynő volt, kettő pedig Mária Terézia királynő háztartásából származott. A herceg ezeket a történelmi becsü tárgyakat eszter-házi kastélyába vitte s ott őriztette. A négy nagy értékű tányér a mult hetekben eddig ki nem derített módon eltűnt a kastélyból, a mi annál feltűnőbb, mert az idegöket, a

— **Stuart Mária aranytányé-rai.** Éppen abban az időben, a mikor az Eszterházyak Sopron mellett levő kastélyába megérkezett a gyászír, hogy a család feje herceg Eszterházy Miklós Bécsben meghalt, a kastély lakosai még egy másik eset is iz-gatottságban tartotta, a mely csak most ke-rült nyilvánosságra. Az elhunyt agg herceg ugyanis még mint londoni nagykövet egy angol műkereskedőtől Stvenzer forintért meg-vásárolt négy tömör aranytál vert antik tá-nyírt. A négy tányér értéket még nagy mértékben emelte az a körülmény, hogy azok közül kettő a tragikus véget ért Stuart Mária királynő volt, kettő pedig Mária Terézia királynő háztartásából származott. A herceg ezeket a történelmi becsü tárgyakat eszter-házi kastélyába vitte s ott őriztette. A négy nagy értékű tányér a mult hetekben eddig ki nem derített módon eltűnt a kastélyból, a mi annál feltűnőbb, mert az idegöket, a

— **Stuart Mária aranytányé-rai.** Éppen abban az időben, a mikor az Eszterházyak Sopron mellett levő kastélyába megérkezett a gyászír, hogy a család feje herceg Eszterházy Miklós Bécsben meghalt, a kastély lakosai még egy másik eset is iz-gatottságban tartotta, a mely csak most ke-rült nyilvánosságra. Az elhunyt agg herceg ugyanis még mint londoni nagykövet egy angol műkereskedőtől Stvenzer forintért meg-vásárolt négy tömör aranytál vert antik tá-nyírt. A négy tányér értéket még nagy mértékben emelte az a körülmény, hogy azok közül kettő a tragikus véget ért Stuart Mária királynő volt, kettő pedig Mária Terézia királynő háztartásából származott. A herceg ezeket a történelmi becsü tárgyakat eszter-házi kastélyába vitte s ott őriztette. A négy nagy értékű tányér a mult hetekben eddig ki nem derített módon eltűnt a kastélyból, a mi annál feltűnőbb, mert az idegöket, a

— **Stuart Mária aranytányé-rai.** Éppen abban az időben, a mikor az Eszterházyak Sopron mellett levő kastélyába megérkezett a gyászír, hogy a család feje herceg Eszterházy Miklós Bécsben meghalt, a kastély lakosai még egy másik eset is iz-gatottságban tartotta, a mely csak most ke-rült nyilvánosságra. Az elhunyt agg herceg ugyanis még mint londoni nagykövet egy angol műkereskedőtől Stvenzer forintért meg-vásárolt négy tömör aranytál vert antik tá-nyírt. A négy tányér értéket még nagy mértékben emelte az a körülmény, hogy azok közül kettő a tragikus véget ért Stuart Mária királynő volt, kettő pedig Mária Terézia királynő háztartásából származott. A herceg ezeket a történelmi becsü tárgyakat eszter-házi kastélyába vitte s ott őriztette. A négy nagy értékű tányér a mult hetekben eddig ki nem derített módon eltűnt a kastélyból, a mi annál feltűnőbb, mert az idegöket, a

— **Stuart Mária aranytányé-rai.** Éppen abban az időben, a mikor az Eszterházyak Sopron mellett levő kastélyába megérkezett a gyászír, hogy a család feje herceg Eszterházy Miklós Bécsben meghalt, a kastély lakosai még egy másik eset is iz-gatottságban tartotta, a mely csak most ke-rült nyilvánosságra. Az elhunyt agg herceg ugyanis még mint londoni nagykövet egy angol műkereskedőtől Stvenzer forintért meg-vásárolt négy tömör aranytál vert antik tá-nyírt. A négy tányér értéket még nagy mértékben emelte az a körülmény, hogy azok közül kettő a tragikus véget ért Stuart Mária királynő volt, kettő pedig Mária Terézia királynő háztartásából származott. A herceg ezeket a történelmi becsü tárgyakat eszter-házi kastélyába vitte s ott őriztette. A négy nagy értékű tányér a mult hetekben eddig ki nem derített módon eltűnt a kastélyból, a mi annál feltűnőbb, mert az idegöket, a

— **Stuart Mária aranytányé-rai.** Éppen abban az időben, a mikor az Eszterházyak Sopron mellett levő kastélyába megérkezett a gyászír, hogy a család feje herceg Eszterházy Miklós Bécsben meghalt, a kastély lakosai még egy másik eset is iz-gatottságban tartotta, a mely csak most ke-rült nyilvánosságra. Az elhunyt agg herceg ugyanis még mint londoni nagykövet egy angol műkereskedőtől Stvenzer forintért meg-vásárolt négy tömör aranytál vert antik tá-nyírt. A négy tányér értéket még nagy mértékben emelte az a körülmény, hogy azok közül kettő a tragikus véget ért Stuart Mária királynő volt, kettő pedig Mária Terézia királynő háztartásából származott. A herceg ezeket a történelmi becsü tárgyakat eszter-házi kastélyába vitte s ott őriztette. A négy nagy értékű tányér a mult hetekben eddig ki nem derített módon eltűnt a kastélyból, a mi annál feltűnőbb, mert az idegöket, a

— **Stuart Mária aranytányé-rai.** Éppen abban az időben, a mikor az Eszterházyak Sopron mellett levő kastélyába megérkezett a gyászír, hogy a család feje herceg Eszterházy Miklós Bécsben meghalt, a kastély lakosai még egy másik eset is iz-gatottságban tartotta, a mely csak most ke-rült nyilvánosságra. Az elhunyt agg herceg ugyanis még mint londoni nagykövet egy angol műkereskedőtől Stvenzer forintért meg-vásárolt négy tömör aranytál vert antik tá-nyírt. A négy tányér értéket még nagy mértékben emelte az a körülmény, hogy azok közül kettő a tragikus véget ért Stuart Mária királynő volt, kettő pedig Mária Terézia királynő háztartásából származott. A herceg ezeket a történelmi becsü tárgyakat eszter-házi kastélyába vitte s ott őriztette. A négy nagy értékű tányér a mult hetekben eddig ki nem derített módon eltűnt a kastélyból, a mi annál feltűnőbb, mert az idegöket, a

— **Stuart Mária aranytányé-rai.** Éppen abban az időben, a mikor az Eszterházyak Sopron mellett levő kastélyába megérkezett a gyászír, hogy a család feje herceg Eszterházy Miklós Bécsben meghalt, a kastély lakosai még egy másik eset is iz-gatottságban tartotta, a mely csak most ke-rült nyilvánosságra. Az elhunyt agg herceg ugyanis még mint londoni nagykövet egy angol műkereskedőtől Stvenzer forintért meg-vásárolt négy tömör aranytál vert antik tá-nyírt. A négy tányér értéket még nagy mértékben emelte az a körülmény, hogy azok közül kettő a tragikus véget ért Stuart Mária királynő volt, kettő pedig Mária Terézia királynő háztartásából származott. A herceg ezeket a történelmi becsü tárgyakat eszter-házi kastélyába vitte s ott őriztette. A négy nagy értékű tányér a mult hetekben eddig ki nem derített módon eltűnt a kastélyból, a mi annál feltűnőbb, mert az idegöket, a

— **Stuart Mária aranytányé-rai.** Éppen abban az időben, a mikor az Eszterházyak Sopron mellett levő kastélyába megérkezett a gyászír, hogy a család feje herceg Eszterházy Miklós Bécsben meghalt, a kastély lakosai még egy másik eset is iz-gatottságban tartotta, a mely csak most ke-rült nyilvánosságra. Az elhunyt agg herceg ugyanis még mint londoni nagykövet egy angol műkereskedőtől Stvenzer forintért meg-vásárolt négy tömör aranytál vert antik tá-nyírt. A négy tányér értéket még nagy mértékben emelte az a körülmény, hogy azok közül kettő a tragikus véget ért Stuart Mária királynő volt, kettő pedig Mária Terézia királynő háztartásából származott. A herceg ezeket a történelmi becsü tárgyakat eszter-házi kastélyába vitte s ott őriztette. A négy nagy értékű tányér a mult hetekben eddig ki nem derített módon eltűnt a kastélyból, a mi annál feltűnőbb, mert az idegöket, a

— **Stuart Mária aranytányé-rai.** Éppen abban az időben, a mikor az Eszterházyak Sopron mellett levő kastélyába megérkezett a gyászír, hogy a család feje herceg Eszterházy Miklós Bécsben meghalt, a kastély lakosai még egy másik eset is iz-gatottságban tartotta, a mely csak most ke-rült nyilvánosságra. Az elhunyt agg herceg ugyanis még mint londoni nagykövet egy angol műkereskedőtől Stvenzer forintért meg-vásárolt négy tömör aranytál vert antik tá-nyírt. A négy tányér értéket még nagy mértékben emelte az a körülmény, hogy azok közül kettő a tragikus véget ért Stuart Mária királynő volt, kettő pedig Mária Terézia királynő háztartásából származott. A herceg ezeket a történelmi becsü tárgyakat eszter-házi kastélyába vitte s ott őriztette. A négy nagy értékű tányér a mult hetekben eddig ki nem derített módon eltűnt a kastélyból, a mi annál feltűnőbb, mert az idegöket, a

— **Stuart Mária aranytányé-rai.** Éppen abban az időben, a mikor az Eszterházyak Sopron mellett levő kastélyába megérkezett a gyászír, hogy a család feje herceg Eszterházy Miklós Bécsben meghalt, a kastély lakosai még egy másik eset is iz-gatottságban tartotta, a mely csak most ke-rült nyilvánosságra. Az elhunyt agg herceg ugyanis még mint londoni nagykövet egy angol műkereskedőtől Stvenzer forintért meg-vásárolt négy tömör aranytál vert antik tá-nyírt. A négy tányér értéket még nagy mértékben emelte az a körülmény, hogy azok közül kettő a tragikus véget ért Stuart Mária királynő volt, kettő pedig Mária Terézia királynő háztartásából származott. A herceg ezeket a történelmi becsü tárgyakat eszter-házi kastélyába vitte s ott őriztette. A négy nagy értékű tányér a mult hetekben eddig ki nem derített módon eltűnt a kastélyból, a mi annál feltűnőbb, mert az idegöket, a

— **Stuart Mária aranytányé-rai.** Éppen abban az időben, a mikor az Eszterházyak Sopron mellett levő kastélyába megérkezett a gyászír, hogy a család feje herceg Eszterházy Miklós Bécsben meghalt, a kastély lakosai még egy másik eset is iz-gatottságban tartotta, a mely csak most ke-rült nyilvánosságra. Az elhunyt agg herceg ugyanis még mint londoni nagykövet egy angol műkereskedőtől Stvenzer forintért meg-vásárolt négy tömör aranytál vert antik tá-nyírt. A négy tányér értéket még nagy mértékben emelte az a körülmény, hogy azok közül kettő a tragikus véget ért Stuart Mária királynő volt, kettő pedig Mária Terézia királynő háztartásából származott. A herceg ezeket a történelmi becsü tárgyakat eszter-házi kastélyába vitte s ott őriztette. A négy nagy értékű tányér a mult hetekben eddig ki nem derített módon eltűnt a kastélyból, a mi annál feltűnőbb, mert az idegöket, a

— **Stuart Mária aranytányé-rai.** Éppen abban az időben, a mikor az Eszterházyak Sopron mellett levő kastélyába megérkezett a gyászír, hogy a család feje herceg Eszterházy Miklós Bécsben meghalt, a kastély lakosai még egy másik eset is iz-gatottságban tartotta, a mely csak most ke-rült nyilvánosságra. Az elhunyt agg herceg ugyanis még mint londoni nagykövet egy angol műkereskedőtől Stvenzer forintért meg-vásárolt négy tömör aranytál vert antik tá-nyírt. A négy

H i r d e t é s e k.

120. (6-5)